

I

STRESZCZENIE

Program rewitalizacji:

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Myślenice, na lata 2008 – 2013

Lokalizacja:

Myślenice – miasto powiatowe

Obszar:

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmują sześć podobszarów o powierzchni 228,42 ha (7,6% powierzchni miasta).

Liczba mieszkańców obszaru: według danych na koniec 2006 r. na tym terenie mieszkało 9 308 osób, co stanowiło ok. 52% mieszkańców miasta.

Uzasadnienie wyboru:

Wykorzystując dane uzyskane w Urzędzie Miasta, Urzędzie Powiatowym, Powiatowej Komendzie Policji, Powiatowym Urzędzie Pracy, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz bazy danych Teleadreson przeprowadzono szereg analiz zróżnicowania przestrzennego zjawisk społeczno-gospodarczych, a także środowiskowych oraz dziedzictwa historycznego przedstawione w rozdziale pt.: „Charakterystyka obecnej sytuacji na obszarze”. Na podstawie tych analiz wyznaczony został obszar kryzysowy o powierzchni 228,42 ha, co stanowi 7,6% powierzchni miasta, obejmujący 6 zwartych stref funkcjonalnych.

Należy stwierdzić, że teren ten spełnia przynajmniej 4 spośród kryteriów delimitacji obszarów kryzysowych dla mieszkalnictwa. Wartość jednego kryterium – poziomu aktywności gospodarczej jest dla wyznaczonego obszaru wyższa niż średnia dla gminy.

Szczególnie wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych dotyczy ilości osób korzystających z pomocy MOPS (dwa razy więcej niż średnia dla Myślenic, a także średniego wieku mieszkańców – średnio 4 lata więcej niż średnia). Widoczna jest również koncentracja w wyznaczonym obszarze liczby przestępstw i wykroczeń.

Obszar charakteryzuje się również dużym nagromadzeniem obiektów i terenów o dużej wartości kulturowej, co uznano za dodatkowe kryterium, wspomagające proces delimitacji obszaru kryzysowego. Szczególnie duże nagromadzenie różnego rodzaju zabytków i pamiątek znajduje się w podobszarze B, który pokrywa się z obszarem zabytkowego zespołu urbanistycznego. Zabytki, już od lat są odnawiane i remontowane. Urząd Miasta i Gminy Myślenice przygotowuje kolejne remonty¹, uznając historyczną zabudowę jako ważny element budowania tożsamości lokalnej. Działania rewitalizacyjne uzupełniać będą zatem podjęte kroki, tak by remontowane zabytki nie funkcjonowały jako „zadbane wyspy” w zniszczonym i zdegradowanym otoczeniu.

Innym istotnym czynnikiem decydującym o kształcie wyznaczonego do rewitalizacji terenu, była dostępność publicznych terenów zielonych oraz terenów rekreacyjnych (szczególnie dla młodzieży na co zwracano uwagę w rozdystrybuowanych wśród mieszkańców ankietach). Na wyznaczonym terenie znajdują się szkoły wraz z terenami mogącymi pełnić funkcje lokalnych centrów rekreacyjno-sportowych, brak jednak niezbędnej dla takich miejsc infrastruktury. Stanowi to istotny problem jeżeli weźmiemy pod uwagę sąsiedztwo dużych skupisk zabudowy.

Brak również odpowiedniego do gęstości zaludnienia na tym terenie parku miejskiego, po którym można byłoby spacerować i odpoczywać popołudniami oraz w dni wolne od pracy. Za miejsce predestynowane do takich celów uznano Zarabie, zwłaszcza że towarzysząca zieleni woda podnosi walory tego miejsca jako

¹ Program prac konserwatorskich dla elewacji gimnazjum nr 1 im. J. Słowackiego w Myślenicach przy ulicy Sobieskiego 1, elewacji frontowych dawnych kamienic mieszkalnych (obecnie Ratusza) przy Rynku nr 8 i 9 oraz dla kamienicy tzw. „Obońskiego” przy Rynku nr 27, Pracownia Badań Zabytków Architektury, Kraków 2007

lokalizacji dużego miejskiego parku. Tereny te wymagają uporządkowania i wyposażenia w niezbędną infrastrukturę oraz rekompozycji układu parkowego, jednak stanowią jedyną tak dużą rezerwę terenową w bezpośrednim sąsiedztwie historycznego układu zabudowy.

W Myślenicach nie prowadzi się ewidencji wieku budynków, ich stanu technicznego i wyposażenia w media, stąd podanie dokładnych danych dotyczących tego zagadnienia nie jest możliwe bez przeprowadzenia bardzo szczegółowej inwentaryzacji. Obraz nie odbiega jednak od sytuacji obserwowanej w innych polskich miastach. Zabudowa wielorodzinna, zwłaszcza ta budowana metodami przemysłowymi wymaga inwestycji, które ograniczą straty ciepła. Niezbędna jest budowa dróg pożarowych, których brak uniemożliwia straży pożarnej prowadzenie akcji ratunkowej, co stało się przyczyną śmierci jednego z mieszkańców osiedla 1000-lecie. Budynki usytuowane w śródmieściu wymagają remontów elewacji, dachów czy też wewnętrznej infrastruktury technicznej.

Myślenice podobnie jednak jak większość miast w Polsce borykają się z dekapitalizacją infrastruktury technicznej, zwłaszcza w obszarach zabudowy historycznej. W okresie od 1945 r. do 1990, duże nakłady inwestycyjne przeznaczane były na infrastrukturę techniczną powstającą dla nowo osiedli wielorodzinnych. Mimo tego, często na terenie tych osiedli obserwuje się problemy związane z źle funkcjonującą infrastrukturą (częste awarie, zalewanie skwerów w przypadku większych opadów z powodu braku wystarczającego odwodnienia). Stąd też obecnie istnieje pilna potrzeba wymiany bardzo wysłużonej infrastruktury. Realizacja tych zadań jest zasadna przy okazji realizacji innych działań tj. wymiany nawierzchni lub budowa dróg pożarowych, budowy miejsc zabaw i rekreacji w przestrzeni międzyblokowej (uniknie się w ten sposób, niepotrzebnych kosztów związanych z ingerencją w tereny na których zainstalowano urządzenia do gry czy też elementy małej architektury).

Tabela 1. Wskaźniki kryzysowe

Lp.	Wskaźnik	Definicja	Wartość referencyjna wskaźnika – średnia dla miasta	Wartość wskaźnika na wskazanym obszarze kryzysowym
1	Wysoki poziom ubóstwa	Ilość osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej	0,03%	0,05 %
2	Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy	5,0%	6,25 %
3	Niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne	Średnia wieku mieszkańców	37,4 lat	42 lat
4	Wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa	Ilość przestępstw i wykroczeń stwierdzonych nie obejmujących zdarzeń drogowych oraz przestępstw gospodarczych z uwzględnieniem czynów karalnych osób nieletnich tj. do 17-tego roku życia	0,15 przestępstwa na 1 ha	1,2 przestępstwa na 1 ha
5	Niski poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	0,16 na 1 ha	0,5 na 1 ha

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 1. Obszar wskazany do rewitalizacji w strukturze osadniczej miasta.

Rysunek. 2. Obszar wskazany do rewitalizacji w podziale na podobszary.

Operator programu:

Operatorem Lokalnego Programu Rewitalizacji jest **Miasto Myślenice** (jednostka samorządu terytorialnego). Prace koordynowane są przez powołanego i działającego przy Burmistrzu Miasta i Gminy Myślenice **Pełnomocnika ds. rewitalizacji** – obecnie tę funkcję pełni Pani Małgorzata Trolka (na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Myślenice nr 207/08 z dnia 15.12.2008 r.). Pełnomocnik to osoba, która posiada pełną wiedzę na temat programu i realizowanych w jego ramach projektów. W trakcie realizacji projektu będzie na bieżąco nadzorować pokonywanie pojawiających się barier, a także starać się zachęcać kolejnych partnerów do włączania się w proces rewitalizacji.

Wraz z rozpoczęciem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji powołany został w ramach Urzędu Miasta **Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji**. Prace tego zespołu koordynuje Pełnomocnik ds. Rewitalizacji. Członkowie zespołu zobowiązani są do współpracy z Pełnomocnikiem, odpowiadają za przygotowanie, opracowanie, ewentualną aktualizację a następnie wdrożenie po akceptacji Rady Miejskiej Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Myślenice. Członkami zespołu zadaniowego są:

- Inspektor Biura Strategii, Rozwoju Gospodarczego oraz Promocji,
- Skarbnik Gminy,
- Naczelnik Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Inwestycji,
- Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Inwestycji,
- Naczelnik Wydziału Mienia,
- Naczelnik Wydziału Edukacji Kultury i Sportu.

Do współpracy z Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji na wybranych etapach opracowania, aktualizacji i realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Myślenice wskazano:

- Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Myślenicach
- Radnych Rady Miejskiej z Okręgów Miejskich
- Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Myślenicach
- Dyrektora Myślenickiego Ośrodka Kultury i Sportu
- Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Myślenicach
- Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Myślenicach
- Przedstawiciela Spółdzielni Mieszkaniowej „Zorza” w Myślenicach
- Prezesa MZWiK w Myślenicach

Partnerzy

Przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych:

1. Stanisław Widz – **Nadleśnictwo Myślenice,**
2. Zbigniew Filiczak – **Komenda Powiatowa Policji w Myślenicach,**
3. Dorota Kłeczek – **Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Myślenicach,**
4. Anita Werner – **Miejski Ośrodek Kultury i Sportu w Myślenicach,**
5. Teresa Nalepa – **Miejska Biblioteka Publiczna,**
6. Ks. Józef Orawczak – **Parafia Św. Franciszka z Asyżu**
7. Ks. Dziekan Karol Jarosz – **Parafia PW NNMP,**

Przedstawiciele NGO i instytucji sportowych:

1. Krzysztof Jędrzejowski, Prezes – **LKS Orzeł,**
2. Eugeniusz Żądło – **TKKF Uklejna,**
3. Robert Kęsek – **K.S. Dalin Myślenice,**
4. Anna Baran – **Fundacja Rozwoju ABAT,**
5. Tomasz Osiński – **Polski Związek Hodowli Gołębi Poczтовых w Myślenicach,**
6. Ignacy Paniak – **Stowarzyszenie na rzecz poprawy bezpieczeństwa w powiecie myślenickim,**
7. Michał Łapa – **Myślenickie Towarzystwo Cyklistów,**
8. Piotr Gofroń – **Towarzystwo Miłośników Petanque w Myślenicach,**
9. Janusz Trzciniński – **MG Foto**
10. Jerzy Krygier – **LOK Myślenice,**
11. Bożena Kobiąłka – **Muzeum Regionalne Dom Grecki,**
12. Ludwik Starzak – **Małopolski Związek Piłki Nożnej,**
13. Andrzej Burzawa, prezes zarządu **powiatowego ZOSP RP w Myślenicach,**
14. Halina Starzec – **Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Myślenicach,**
15. Stanisław Stożek – **Gimnazjum nr 3 w Myślenicach,**
16. Ewa Wróblewska – **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Myślenicach,**
17. Daniel Piskorski – **MARG,**
18. Józef Polewka – **Stowarzyszenie Wspólnota Myślenice,**
19. Jerzy Rachwał – **Myślenicka Izba Pracodawców,**
20. Katarzyna Baranik – **Przedszkole nr 8,**
21. Teresa Sari – **Przedszkole nr 4,**
22. Ewa Leśniak – **Szkoła Podstawowa nr 4 Zarabie,**
23. Elżbieta Dyniec – **Przedszkole nr 3 w Myślenicach,**
24. Andrzej Mazurek – **Fundacja Rozwoju Regionu Myślenickiego,**
25. Marek Mikoś Prezes – **TG Sokół Myślenice,**
26. Jerzy Kosiński – **ZSTE Myślenice,**
27. Mieczysław Kęsek – **Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach,**
28. Bożena Jurczak Prezes – **Sądu Rejonowego Myślenice,**

Cele programu:

W wyniku przeprowadzonych badań, konsultacji społecznych oraz rozmów z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Myślenice przyjęto, że głównym założeniem Lokalnego Programu Rewitalizacji jest: **kompleksowa odnowa przestrzenna, gospodarcza i społeczna wyznaczonych do rewitalizacji obszarów miasta.**

Program rewitalizacji przyczyni się do wzmocnienia spójności przestrzennej rewitalizowanych terenów z terenami miejskimi, wpłynie na umocnienie pozycji Myślenic w systemie osadniczym Polski oraz ożywi tereny poprzez wprowadzenie nowych inwestycji, co przełoży się na powstanie nowych miejsc pracy. Realizacja programu zapobiegnie dalszej degradacji obiektów i terenów, co przyniesie poprawę ładu przestrzennego istotną z punktu widzenia jakości życia mieszkańców. Realizacja programu rewitalizacji będzie impulsem do zintegrowanego rozwoju społeczno-gospodarczo-przestrzennego miasta Myślenice.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wskazano dziewięć kluczowych celów przewidzianych do realizacji:

1. wzmocnienie spójności przestrzennej terenów zabytkowego zespołu urbanistycznego z terenami miejskimi (okolice rynku wraz z ciągami drogowymi wprowadzającymi ruch do historycznego centrum),
2. stworzenie warunków do odwrócenie niekorzystnych trendów demograficznych w obszarach centralnych (starzenie się społeczności lokalnej, ucieczka na peryferia osób w wieku produkcyjnym),
3. stworzenie warunków zachęcających do odtwarzania wartości zasobu mieszkaniowego, w tym wzrostu poziomu wydajności energetycznej budynków,
4. przeciwdziałania dostrzegalnemu ubóstwu i wykluczeniu grup społecznych zamieszkujących obszary historycznej zabudowy,
5. przeciwdziałania koncentracji osób z wysoką stopą długotrwałego bezrobocia na obszarach objętych programem,
6. podniesienia poziomu bezpieczeństwa na objętych programem obszarach,
7. poprawy estetyki przestrzeni miejskiej,
8. udostępnienia wolnych terenów dla funkcji rekreacyjnych (parki, boiska dla dzieci i młodzieży, strefy osiedlowej przestrzeni publicznej),
9. stworzenie warunków do wprowadzenia dodatkowych funkcji usługowych umożliwiających utworzenie nowych, dodatkowych miejsc pracy oraz zdywersyfikowanie lokalnego rynku pracy.

Przyjęto, że do realizacji tak wyznaczonych celów niezbędne będzie zrealizowanie szeregu projektów, zarówno przez gminę Myślenice, jak i partnerów zewnętrznych. Ich realizacja będzie prowadziła do zrównoważonego, kompleksowego i komplementarnego rozwoju obszaru kryzysowego.

W ramach podjętych działań wykonana zostanie:

1. Rewitalizacja parku i terenów rekreacyjnych przy Szkole Podstawowej nr 2
2. Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego,
3. Rewitalizacja zabytkowego rynku (remont zabytkowych budynków Gimnazjum nr 1, magistratu, najstarszej kamienicy , fontanny Tereska, figury Św. Floriana, wymiana oświetlenia, wprowadzenie elementów małej architektury),

4. Rewitalizacja Parku Jordana,
5. Renowacja zabytkowego cmentarza przy Kościółku Św. Jakuba,
6. Rewitalizacja układu komunikacyjnego na terenie osiedli miejskich,
7. Budowa boiska sportowego na Osiedlu 1000 – lecia,
8. Monitoring wizyjny miasta,
9. Budowa boiska wielofunkcyjnego,
10. Rewitalizacja terenów Myślenickiego Ośrodka Kultury i Sportu – budowa centrum kulturalno – oświatowego (biblioteka, galeria sztuki),
11. Rewitalizacja Zarabia strefy czasu wolnego – park miejski
12. Remont kładki wiszącej w parku miejskim,
13. Budowa skate parku,
14. Budowa kortów tenisowych,
15. Rozbudowa centrum sportu i rekreacji – boisko sportowe (sztuczna nawierzchnia),
16. Rozbudowa centrum sportu i rekreacji – rekultywacja boiska sportowego bocznego,
17. Rozbudowa centrum sportu i rekreacji – zadaszenie głównej trybuny K.S. Dalin Myślenice,
18. Rozbudowa centrum sportu i rekreacji – budowa budynku K.S. Dalin,
19. Rozbudowa centrum sportu i rekreacji – budowa sali treningowej do judo i zapasów,
20. Budowa strzelnicy sportowej.

Główne planowane przedsięwzięcia wraz z ich orientacyjnym kosztem

Realizacja zadań zamierzonych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji wymagać będzie ponad 48 mln zł. Na zadania przestrzenne przewidziano środki w wysokości około 27,5 mln zł. Zadania społeczne wymagać będą nakładów w wysokości 9,5 mln zł. Przedstawione zestawienie nie obejmuje środków jakie zostaną zaangażowane przez organizacje społeczne, NGO's, osoby prawne czy też osoby fizyczne. W miarę jak będzie postępować realizacja programu, harmonogramy zadań będą aktualizowane. Zadania gospodarcze w kwocie ponad 11 mln zł realizowane będą przez Myślenicką Agencję Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Tabela 2. Zbiorczy plan finansowy zadań społecznych i przestrzennych na lata 2007-2013

GRUPA ZADAŃ	Wymagane nakłady w latach						Łącznie 2007 - 2013	
	2007	2008	2009	2010	2011	2012		2013
PLN								
ZADANIA PRZESTRZENNE	931 960	1 665 929	14 340 000	7 100 000	2 500 000	1 000 000	0	27 537 889
ZADANIA SPOŁECZNE	1 015 682	1 031 517	1 140 806	1 279 476	1 445 826	1 645 984	1 887 780	9 447 071
ZADANIA GOSPODARCZE	1 920 949	861 663	2 164 221	1 915 989	1 412 839	1 451 823	1 553 613	11 281 097
RAZEM DZIAŁANIA W RAMACH LPR:	3 868 591	3 559 109	17 645 027	10 295 465	5 358 665	4 097 807	3 441 393	48 266 057